

תלווי, דפמן תנא דפליג עלייה דרבנן אליעזר במסכת בריתות (שם),
רבי שמעון הווא, ראמר אין מתרבנן אשם תלוי – שאי אפשר
 להביאו אשם תלוי לנבדה רך בהובנה, והיינו רך שיש לו ספק בדור
 שמא עבר על עבירה שודונה כרת ושגונת חטא.
דורזה הגמורא: אמר ליה רבינא לרוכחומי, תורת תורה – היכן היא
התורה של אדם גדול כמותך, אימרי בריבר מיתחפֵך לך – וכי כבש
באיל התחלפו לך, הלא אשם מערע בא מן הכבשים שם בני נשנה,
ואילו אשם תלוי בא מן האילים שם בני נשניהם, והאיך יכול
להנתנות על הקרבן שמביא לאשmeta המערע שהיא בא בתורת אישם
תלווי.

משנה

משנתינו ממשיכה לדין בתערובת איברי קרבנות כיצד היה סדר
 הקרבנות. אומרת המשנה: **איברי חטאת שבשה נאכל להננים**
שצערבי באיברי עוללה שכלה בלילה לה/, ואינו יודע אלו איברים
דינם בהקרבה ואילו איברים דין באכילה, רבי אליעזר אומר וכו'
את כל האיברים למלעללה – על גבי העצים שעל המזבח, ורואה אני
את בשר החטאת מלעללה – ומוחשייב אני את בשר החטאת שעלה
למעלה באילו הן עצים, מושם שהוא אסור בהקטה, לפיקר לא
יבין בהעלאתם שייחו לריח ניחוח אלא שיחיו בעצי הערכבה, ועל
ידייך היה מותר בהעלאתם. וחכמים אומרים שאסור להקריב את
כל החטאות, מושם שיש יניתם החטאות בשר של חטא, שמאחר
שהקריבו את האימורים אסרו החטאות בהקרבה מדין כל שמננו
לאישים השאר בבל תקטרו, ולשיטות אין היתר להעלות למזבח
דברים האמורים בהקרבה על ידי מוחשייב שאינו מעלה אותן לריח
ניחוח אלא לשם עצים, לפיקר יניח אוטם עד שעופר צירוף –
שתשתנה צורתן על ידי לינתليلה אחד, ואז יפסלו בלילה ויצאו
לבית השראפה הנמצאת בבית הדשן שבזורה.

נרא

הגמורה מבארת את מחלוקת רבי אליעזר וחכמים. שואלת הגמורה:
מאי מיעט דרבנן אליעזר אמר שאמור, שבך שאיינו ראוי להקרבה
ניתן להעלתו למזבח לשם עצים.
משיביה הגמורה: אמר ברנא וקראי ב' קרבן ראשית תקריבו אתם לה'
ואל המזבח לא יעלו לריח ניחוח/, וקודם לכך נאמר כי כל שאר וכל
רבש לא תקטרו מפנשו אשה לה/, ומפסק זה למדנו שני דברים. א.
שאסור להקריב שאר ורבש על גבי המזבח. שככל שמננו לאישים
השאר בבל תקטרו, וכשмарחה התורה לאחר מacen זיאל המזבח לא
יעלו לריח ניחוח, סבר רבי אליעזר שדי זו מותיחס לשני הינים
הנזכרם בפסוק בראשן, ובאה התורה למלמדנו שלריה ניחוח – לשם
קרבן אי אהה מעלה אוטם על גבי המזבח, אבל אתה מעלה אוטם
על גבי המזבח לשם עצים – לשופרם שם בתורת עצים, במושיף עצים
למערכבה, ולכן התיר להעלות את כל האיברים על גבי המזבח ובבלבד

שבשר החטאת היה להשם עצים ולא לריח ניחוח.
שואלת הגמורה: [רבנן – מודיע סברנו רבנן שטעבור צורתן ויצאו לבית
השראפה. משיבה הגמורה: מיעט ר' ר' נרא' א' א' – שכן בדורות
הפסוק השני כאמור קרבן ראשית תקריבו אוטם, וזה הרי מתייחס
למה שאמרה התורה קודם לכן כי כל שאר וככל דבש לא תקטרו
מןנו, ובוונתא לומר שאמנם שאר ודבש אוטרים בהקטה, אבל
צריך להביא מן הרבש שהם הפירות, בכורדים הנקראים (שמות כב יט)
ראשית, וכן השאר צריך להביא שתי הלחם בחג השבעות שהם
ראשית לכל המנוחות, ומכיון שאמרה התורה 'אוטם', נראה
שכונתא במה שאמרה בהמשך הפסוק זיאל המזבח לא עלול לריח
ניחוח' לומר, שדווקא אוטם, והיינו את השאר והקדב הוא ר' דאי
אתה מעלה על המזבח לשם קרבן אבל אתה מעלה אוטם לשם
עצים, אבל מידי אהרניא – דברים אחרים, והיינו אלו שאשרה
התורה בסיפא של הפסוק הראשון ר' דאי – דברים אחרים השאר
בבל תקטרו, לא – אפילו לשם עצים אסור לך להעלותם.

לשם עצים – לשופרם שם בתורת עצים, במושיף עצים למערכבה.
מקשה הגמורה: וזה לוג השם אבל שיריים שנתרו לאחר
הكمיצה ומן ההזאות והבוננות דבב' (מלילנו) [טבליל'הו] –
שאותם ציריכים הכהנים לאוכל כרבנן לאלהן (א), ואין רשות
לכהנים לאכול את השיריים רק לאחר הקמייצה, ובשמון של מצורע
רק לאחר נתינת המתנות, שהם מתיריהם את השיריים באכילה, ואם
נאמר שיקפוץ הכהן תחילת מן הלוג ויקטר את הקמייצה, ואחר כך
ימלא את המידה ויתנו את מותנות המצורע, האיך יוכל הכהנים
לאכול את השיריים, והרי בתוך השיריים **איבא חד פורתא – אותו**
מעט שמן שהוסיפו לאחר הקמייצה כדי למלאות את המידה החסרה
דלא קמפני עלייה – שלא נקמצן הקומץ עלייה, ויש לחוש שמן
זה בא לנבדה ולא התרחוו מותנות המצורע, ואף הקמייצה לא
התירתו שהרי הקמייצה הייתה לפני הוספת השמן, ואם כן האיך
יאכלו הכהנים את השיריים.
מתרצה הגמורה: דפרק ליה ר' ר' – השלאר שמוסיף מעט שמן להשלים
המידה הוא מותנה ואומר, אם יש כאן צורך להביא שמן לתהרת
מצורע, ותקודש תוספת השמן בקדושת הגזע ותזהה לחובת הטהרה,
ואם אין צורך להביא שמן ותוספת באה רך בתורת נדבה, יהא מה
שהושפתי שלא לצורך קדוש בקדושים דמים בלבד, ויזול על מעות
אלו ויעשה חולין, וממילא אין אישור להכהנים לאכול את כל מותר
השמן.
מקשה הגמורה: דפרק ליה ר' ר' – היכן הוא פורה את השמן על
המעור, או גוואר – אם כשהשמן עדין בתוך העורה, קא מיעיל
מכניס חולין לעורה, שהרי בperfumio יוצאת השמן לחולין, ונמצא שיש
עתה חולין בעורה, ואילו אהרניא – ואם פודחו מוחץ לעורה, איפסיל
ליה ביווא – נפסל כל מה שנשאר מן הלוג, משום שקדושים קדשים
שיצאו מוחץ לעוצה ונפסל.
מתרצה הגמורה: לעילם גוואר – באמצעות את תוספת השמן פודרים בתוך
העורה, ועל הקושיא הרוי על ידי הפידין נמצוא שחכניים חולין בעורה,
ניתן להסביר שחולין מפלי' גוואר – שחולין ניעשים מעצם, לפי
שבהכנות השמן לא היה אישור הוואיל והיתה עליו קדושת דמים,
ועתה שנדרה לא נעשה אישור הכנסת חולין בידים, אלא שAMILIA
נעשה הדבר.
עתה חזרת הגמורה למה שתירצה לעיל (ע), שהטעם שמוות
להכנים את הלוג לעורה ואין בו אישור מכניס חולין בעורה הווא,
משום שמותנה שלל הצד שאין כאן חובה מצורע יהא השמן בא
בנדבה. מקשה הגמורה: והא אמר ר' ר' שמעון להלן (א), שאין
מתנדין שמן למזבח, והיינו שאין שמן בא לנבדה אלא בחובנה, ואם
כן האיך תירצה הגמורה לעיל את ר' ר' שמעון שהוא התנא של
הבריתא ואמרה, שכשhabi'a את השמן מותנה שאם אין חייב
להביאו לטהרת מצורע יהא בא לנבדה, הרי כי אפשר לנבד שמן
למזבח.
מתרצה הגמורה: תקוני גברא שאני – שונת המקרא שלפנינו שיש
עד שהשמן בא בכדי לתהר את האדים מטומאתו, ומשום כך יש לומר
שגם רבי שמעון יודה באופן זה שהייה מותר להביא שמן לנבדה.
הגמורא דנה האם מצורע יכול להביא את אשמו ולהתנות עליה,
ועל הצד שאינו חייב להביאו יהא בא בתורת אשם תלוי: יתיב רב
ר' ר' קמיה דרבנן, ויתיב וקאמ' קושיא מיטניה דרב הווא בר
תחלפּא, מודיע הצורך רבי שמעון לומר שהחומרה את האשם מותנה
שאם אין חייב כהאינו יהא הקרבן בא בתורת שלמי נדבה, זינטמא
אשם וזה יהא אשם פלי – והלא המביא יכול להתנות שאם אין
כאן חיוב וראי, יהא הקרבן בא בתורת אשם תלוי, וכשיות רבי
אליעזר (כrichtot כה) שאמר, שיכל אדם להתנדב בכל יום ויום באש
תלווי, שהרי אין לך אדם שאינו נמצא בספק שמא חטא ביום, ואם
יתנה כן יורייך שאינו מביא קדשים לבית הפסול, כי זמן אכילת כל
האשומות שווה.
מסיקה הגמורה: שמע מג'ה – שומעים אנו מזה שאמר רבי שמעון
שמתנה שיבוא הקרבן בתורת שלמי נדבה, ולא בתורת נדבת אשם

המשך ביאור למס' זבחים ליום רביעי עמ' א

23 אמרת הגמורה: **רבנן אליעזר** סבר, שכן אמרה הتورה 'אותם' לגבי
24 שאור ודבש כדי ללמדך, שדווקא **אותם** הוא **דרבאי לך** - ריבבה
25 הכתוב במאמר 'אל המזבח לא יעל', שהכbesch חשוב במנבה,
26 שכשם שאסור להעלותם על גבי המזבח כך אסור להעלותם על
27 הכבש, אבל **טידי אחירני לא** - אבל כל שמננו לאישים שהם
28 השיריים אף על פי שנאסרו בהעלאה על גבי המזבח, לא נאסרו
29 בהעלאה על גבי הכבש.
30 אמרת הגמורה: **ורבן תרתי שמע מינה** - ורבנן סברו שככל מה
31 שהתרבה והתמעט בפסקוק מתייחס רק לשאור ודבש ולא לשאר
32 דברים, וכן את שני המיעוטים הנזכרים אנו שומעים מן הפסקוק, גם
33 את הדין שכbesch כמזבח נתרבה רק לעניין שאור ודבש ולא לעניין
34 שיריים, וגם את הדין שמותר להעלות לשם עצים רק שאור ודבש
35 ולא שיריים.

36 הנה מבארת הגמורה את שיטת התנא של הברייתא. שואלת הגמורה:
37 **רבנן אליעזר,מאי שנא** - במאמר **רבע ונרבע מאיברי עולה**
38 **שנתערבו באיברי חטא שאף לדעתו לא יקרבו אפילו לשם עצים,**
39 **משום דלא חזו** - שאינם ראויים להקרבה, ובבהתautos שאינן ראויות
40 **להקרבה אף הוא מודה שאין להעלותן על גבי המזבח אפילו לשם**
41 **עצים, אם כן בהמה בעלת מום נמי לא חזו** - אינה ראוייה להקרבה,
42 **ומודע סבר רבנן אליעזר שכשנתערבו באיברי עולה תמיימה באיברי**
43 **עליה בעלת מום יקרבו כולם.**

44 אמרת הגמורה: **רבנן אליעזר** סבר, שכן אמרה הتورה 'אותם' לגבי
45 שאור ודבש כדי ללמדך, שדווקא **אותם** הוא **דרבאי לך** - ריבבה
46 הכתוב במאמר 'אל המזבח לא יעל', שהכbesch חשוב במנבה,
47 שכשם שאסור להעלותם על גבי המזבח כך אסור להעלותם על
48 הכבש, אבל **טידי אחירני לא** - אבל כל שמננו לאישים שהם
49 השיריים אף על פי שנאסרו בהעלאה על גבי המזבח, לא נאסרו
50 בהעלאה על גבי הכבש.
51 אמרת הגמורה: **ורבן תרתי שמע מינה** - ורבנן סברו שככל מה
52 שהתרבה והתמעט בפסקוק מתייחס רק לשאור ודבש ולא לשאר
53 דברים, וכן את שני המיעוטים הנזכרים אנו שומעים מן הפסקוק, גם
54 את הדין שכbesch כמזבח נתרבה רק לעניין שאור ודבש ולא לעניין
55 שיריים, וגם את הדין שמותר להעלות לשם עצים רק שאור ודבש
56 ולא שיריים.

57 הנה מבארת בריתא שחולקת על התנा של המשנה. אמרת
58 הגמורה: התנा של **מתניתין** שאמר, **רבנן אליעזר וחכמים נחלקו גם**
59 **באיברי חטא שנתערבו באיברי עולה**, **שלרבנן אליעזר יקרבו כולם**
60 **ולחכמים יצאו לבית השריפה**, וכן התנा של המשנה **דלאן עיב**
61 שאמר, **אם נתערבו איברים של בהמה תמיימה באיברים של בהמה**
62 **בעלת מום, לדעת רבנן אליעזר, אם כבר הקريب הכהן ראש של אחד**
63 **מהם יקרבו כל הראשים, ואם לא לא יקריבם, דלא כי האי תנא** -
64 **חולקים על התנा של הברייתא, התניא, אטר רבנן יהודת, לא נחלקו**
65 **רבנן אליעזר וחכמים על איברי חטא שנתערבו באיברי עולה**

56 איברי בעלי מומין שנתערבו בתמיימים אפילו לשם עצים, סברו,
 57 דהָכָא – בעלי מומין מאייט לפי שהם פסולים להקרבה, משום כך אין
 58 להעלותם על גבי המזבח כל אפילו לשם עצים, אבל הָתֶם – בשר
 59 חטאת שנתערב בעולה לא מאייט – הבשר אינו מאוש והוא שייר,
 60 בהקרבה לויל האיסור של כל שמננו לאישים השאר בבל תקטריו,
 61 לפיקר מותר להעלותו לשם עצים.
 62

משנה

63 משנתינו מדברת בתורה בתערובת איברים של בעלי מומין באיברים של
 64 תמיימים. אמרת המשנה: **אֲבָרִין** של עולות התמיימות רבות שנתערבו
בְּהָם אֲבָרִין בְּעַלְיָ מֹומֵן – של עולה בעלת מום אחד, **רַבִּי אַלְיעָזֶר**
אָוּמֵר אָם לְפִי שהרגש הבהיר בחן בתערובת קרבן הראש של בעל
מִזְבְּחָתָם המעויבות, אנו רשאים לטלות שעת הרואה של בעל
הַמְוּמָה הקריב ונשארו רק ראשים בשויים, ולכן יקרבו כל הראויין
שְׁבַתְּעֻרּוּבָה. וכן אם כבר הבהיר הבהיר את הברושים של אבל מהן,
אָנָן הוילים שעת הכרעים של בעלה המום הוא הקריב, ולכן יקרבו
בְּהַרְבּוּם שכתערובת. **וְהַמְבָּמִים אָוּמְרִים אֲפִילּוּ קָרְבּוּ בְּלָם** – כל
הָרָאִים אָוּם כָּל הַכְּרָעִים שְׁחוּיו בְּתַעֲרּוּבָה חִוִּין מְאַחֵר מְהָן, שבאוון
זֶה שְׁמַקְםָ יְתוּר גָּדוֹל לְתַלְוָת שְׁהָאִיסָּר בְּרַבָּ, גָּם אָסָר
לְהַקְרִיב אֶת הַנּוֹתֵר וַיַּצֵּא לְבִית הַשְּׁרִיףָ, משום שלדעתם אין לחקל
לְתַלְוָת אֶת הַאִיסָּר בְּאֶתְמָשְׁקָרְבָּן, וּמָאַחַר וַיַּשְׁפַּק שְׁמָא הַנּוֹתֵר
זֶה אֶתְמָאַיסָּר לִכְנָן יָצָא לְהַשְּׁרָףָ.

גמרא

56 הגמרא מבארת באיזה אופן התריר רבי אליעזר: אמר רבי אליעזר, לא
 57 **הַכְּשִׁיר רַבִּי אַלְיעָזֶר** את שאר הראשים או הכרעים שבתערובת
 58 בהקרבה, **אֲאָ** באופן שמקירבים **שְׁנִים שְׁנִים** – זוג זוג, שאו יש לממר
 59 מתוך אחד מן השנים בודאי ראי להקרבה שהרי לא נתערב אלא
 60 ראש אחד פסול, אף השני ראי להקרבה, והאיסור שנתערב בהם
 61 כבר קרב בתחרילה, אבל להקל ולהקריב את הראשים או הכרעים
 62 אחד שאז אוי אפשר לומר כן, אף הוא לא התריר.
 63 הגמרא מקשה על חיזותו של רבי אליעזר: מתרב רבי ירמיה, הרי
 64 שנינו במסנה **וְתַקְבִּים אָוּמְרִים אֲפִילּוּ קָרְבּוּ בּוֹלָן** חיוין מְאַחֵר מְהָן
 65 יציאו אותו אחד ב'בית השירפה', משמע שלרבי אליעזר מותר
 66 להקריב את הנוטר אף על פי שנשאר רק אחד, ואילו לדברי רבי
 67 אליעזר רוק זוג זוג מותר להקריב לרבי אליעזר אבל אחד אסור.
 68 מתרצת הגמרא: אמר לו רבי ירמיה ב'r תחליפא, אסבירה לך – אני
 69 אסבירות לך בנות הדשנה, מאי חד שמארו חכמיים, זוג חד –
 70 שני ראשיים, שאפילו נשאר רק זוג אחד אין אנו מותירים אותו
 71 בהקרבה, ואילו לרבי אליעזר הוא מותר בהקרבה, שהרי גם בשקרב
 72 רק ראש אחד הוא התריר את כולם בהקרבה זוג זוג, אבל אם נשאר
 73 רק ראש אחד אף לדעת רבי אליעזר אסור להקריב.

משנה

74 משנתינו מבארת את דיני דין קרben שנתערבו בו דברים אחרים,
 75 קודם שנורך על המזבח: **בְּמִם קָרְבּוּ שְׁנִתְעַזְּבָר בְּמִים**, אם יש בו מראית
 76 דם, שלא זהה מרואהו עדין נראה כדם ממש, אף אם המים הם
 77 הרוב, **בְּשֶׁר הַדָּם לְחוֹזֵק עַל הַמְזָבֵחַ**.
 78 דין נוסת: **נְתַעַרֵּב הַדָּם בֵּין אֶדוֹם, וְאַנְזָר וְזָאַם בּוּ אֶת מְרָאַה הַדָּם,**
 79 רואין אותו – את הין באללו הוא פים, ונשער, שאם כשהיה הדם
 80 מתערב במים כשייר הין הוא מזבח בו, היה בו מראה דם, אף עכשו
 81 כשתערב בין הין הוא מזבח, וכך שאין מרואהו ניכר.
 82 המשנה מביאה אופנים שבהם נחלקו תנאים: **נְתַעַרֵּב הַדָּם בְּרַם**
 83 **בְּהַמְּפָה שֶׁל חֹולֵן, או בְּרַם חַקִּיה, רואין אותו – את דם החולין או**
 84 **הַחַיָּה בְּאַיְלוֹ הָוָא פִּים, וְנִשְׁעָר, שָׁם כַּשְׁהִיה הַדָּם מִתְעַרֵּב בְּמִים**
 85 **כַּשְׁהִתְעַרֵּב בְּמִים הָוָא בְּרַם הַדָּם לְחוֹזֵק, וְאַף שָׁאַן מְרָאַה דָם,**
 86 **כַּשְׁהִתְעַרֵּב בְּדָם הָרִי הָוָא בְּשֶׁר לְחוֹזֵק וְאַף שָׁאַן מְרָאַה נִיכָר.** אולם
 87 **אַם אָנוּ מְרָאַה הַדָּם, הָרִי הָוָא בְּטַל וְפָסוֹל.**

88 מתרצת הגמרא: אמר רב הונא לעולם גם בשנתערבו איברים
 89 תמיימים באיברים בעלי מומין מודה רב כי ליעור שלא יקרבו אפילו
 90 לשם עצים, כיון שבבעל מומין אינם ראויים להקרבה, ומה שאמר רב
 91 יהורה שרב כי ליעור חלק על חכמים וסביר שבשנתערבו איברים
 92 תמיימים באיברים בעלי מומין יקרבו, היינו בשנתערבו באיברים של
 93 בהמה שהיה לה מום ברכון טבען שהוא מום עbor ואינו ניכר,
 94 ואלבא רבי עקיבא דאמר (להלן פט) אם אלו בעלי הכשר רבי עקיבא אלא
 95 בעלי מומין בדוקין שבעין, ומכיון שהם ראויים למוחה, סבר רב
 96 אליעזר שבשנתערבו באיברים תמיימים אפשר להקריב את כולם
 97 אפילו לכתהילה לשם עצים, ואין דומיהם לרבע שפסולים
 98 למוחה ואפילו אם עלו יריד, ולכן לא הותר להעלותם לשם עצים.
 99 מקשה הגמרא: אמר רבי עקיבא דאמר ר' עקיבא – מהוי רבי עקיבא
 100 שאם עלו לא יריד בראוי עבד – שכבר שעשו מעשה והעלו את הרכון
 101 על גבי המזבח, אבל לכתהילה מי אמר – וכי התריר לכתהילה
 102 להעלותם על גבי המזבח, ומכיון ש愧 לא לדעת רב עקיבא אסור מן
 103 התורה להעלותם לכתהילה לריח ניחוח, אם נאמר שמחמת
 104 שנתערבו מותר להעלותם לכתהילה לשם עצים, מודיע את הרובע
 105 והרביע שנתערבו אי אפשר להעלותם על גבי המזבח לשם עצים.
 106 מתרצת הגמרא: אמר רב פפא, הָבָא בְּמַאי עַפְקִינֵן – כאן מדובר
 107 בגן שביב ערילו כל האבירים על גבי המזבח לא יריד, והעלאתם
 108 על גבי המזבח נחשבת כהעלאתם כל האבירים על גבי המזבח, כמו שניתנו
 109 במשנה להלן (פט), לפיקר אפשר להעלותם אפילו לכתהילה מההיכבש
 110 למוחה.
 111 דוחה הגמרא: אי ה' – אם כך, מודיעו התריר רב אליעזר רק באופן
 112 שנתערבו איברי בעלי מומין באיברי תמיין, הרי **אֲפִילּוּ קָרְבּוּ בְּלָם** – בפני שעון שלרבי עקיבא
 113 בעלי מומין בדוקין שבעין שעלו על גבי המזבח לא יריד, והעלאתם
 114 על גבי המזבח נחשבת כהעלאתם כל האבירים על גבי המזבח ממש
 115 בממשנה לא להלן (פט), לפיקר אפשר להעלותם אפילו לכתהילה מההיכבש
 116 למוחה.
 117 דוחה הגמרא: אי ה' – אם כך, מודיעו התריר רב אליעזר רק באופן
 118 שנתערבו איברי בעלי מומין באיברי תמיין, הרי **אֲפִילּוּ קָרְבּוּ בְּלָם** – בפני שעון שלרבי עקיבא
 119 להעלותם לכתהילה לריח ניחוח, אם נאמר שמחמת
 120 והרביע שנתערבו אי אפשר להעלותם על גבי המזבח לשם עצים.
 121 מתרצת הגמרא: אמר רב פפא, הָבָא בְּמַאי עַפְקִינֵן – כאן מדובר
 122 בגן שביב ערילו כל האבירים על גבי המזבח לא יריד, והעלאתם
 123 על גבי המזבח נחשבת כהעלאתם כל האבירים על גבי המזבח ממש
 124 בממשנה לא להלן (פט), לפיקר אפשר להעלותם אפילו לכתהילה מההיכבש
 125 למוחה.
 126 דוחה הגמרא: אי ה' – אם כך, מודיעו התריר רב אליעזר רק באופן
 127 שנתערבו איברי בעלי מומין באיברי תמיין, הרי **אֲפִילּוּ קָרְבּוּ בְּלָם** – בפני שעון שלרבי עקיבא
 128 להעלותם לכתהילה לריח ניחוח, אם נאמר שמחמת
 129 והרביע שנתערבו אי אפשר להעלותם על גבי המזבח לשם עצים.
 130 הגמרא מביאה טעם אחר לדברי רב אליעזר. אמרת הגמרא: **אֲלָא**
 131 **טְעִמָּה רַבִּי אַלְיעָזֶר**, משום **שְׁמִיעַת רְחִמָּנָא** באומרו (ירא כה ב')
 132 **מְשֻׁחְתָּם בְּקָם** מום **בְּקָם לְאַיְצָו לְקָם**, שドוקא כשהם בפני עצם
 133 **הָוָא דְלָא יַרְצֵא** להקרבה, **הָא עַל יְדֵי תְּעַרְוָתָה**, **וְרַבְּנָן** שאמורו
 134 **שְׁאַמְרוּ שָׁגָם בְּעַלְיָ מֹומֵן בְּעַלְיָ מְלָעֵת, שְׁכָל זָמָן שְׁמוֹם בְּהָוָא דְלָא יַרְצֵא**
 135 סברו, שהتورה באה למעת, שככל זמן שמום בם הוא דלא ירוצו
 136 לcrcbn, **הָא עַבְרָ מַוּמָם** – אבל לאחר שנתרפאו מהחמורים שהיה בהם
 137 ירוצו לcrcbn.
 138 שואלת הגמרא: **רַבִּי אַלְיעָזֶר** – מהיכין למד רב אליעזר שבשבוער
 139 מומין ונתרפאו הוכשרו להקרבה.
 140 משיבת הגמרא: מה זה שיכלה התורה לומר כי משחתם בם ותחת
 141 זאת בתבה כי משחתם בם, מהה"א היתירה לנו לומדים שבועל
 142 מומין שעבר מומם ונתרפאו מותרים בדקהבה. משיבת הגמרא:
 143 שרבנן בם בדקם לא דריש – את הה"א המיתורתם הם לא דריש, משום
 144 שכן הוא דרך המקרה ואין בכך לדרש למדור נושא.
 145 מתקשה הגמרא: אי ה' – אם אכן דרש רב אליעזר מפסוק שבועל
 146 מומין שנתערבו בתמיימים ראויים להקרבה, מודיעו רב (עליל ע"א)
 147 ורואה אני את איברי בעלת מום לעמלה בכאי לו חוץ עצים, **הָא רְחִמָּנָא**
 148 **אַכְשָׁרִיה** – הלא התורה התרתם מהמורה גם לריח ניחות.
 149 מתרצת הגמרא: רב אליעזר לדרביהם קאמר לזו – לשיטתם של
 150 רבנן את דבריו, בולם, לרידר – לשיטתו, **רְחִמָּנָא אַכְשָׁרִיה** –
 151 התורה התייה בעלי מומין שנתערבו בתמיימים ראויים להקרבה גם לריח
 152 ניחוח, אבל לדריכו – לשיטתכם שאתם סבורים שהتورה אסרה
 153 להקריב בעלי מומין שנתערבו בתמיימים ראויים להקרבה, אונדו לי מיטה –
 154 תודו לי לכל הפתוחות שביב ערילו לריח ניחות, אונדו לי מיטה –
 155 כל הפתוחות שביב ערילו בבעל מום בעצים דמי, ויכולו להקריב את
 156 התערובת לשם עצים, מידי דינה אבשרה חטאת – כשם שאתם
 157 מודים לי בברשותם שהתערובת שביב ערילו להקריב את
 158 בשר החטאת לשם עצים.
 159 הגמרא מבארת את סברת רבנן: **וּרְבָּנָן שְׁחַלְקָו** ואמרו שאין להקריב